

Z razgovora v Iliriji-Vedrog s predstavniki družbeno-političnega življenja občine in višjih delovnih organizacij

V spremstvu Maksa Klanška in Joška Vučemila si je Janez Zemljarič ogledal tudi proizvodnjo v Kovinski industriji Ig.

PREDSEDNIK REPUBLIŠKEGA IZVRŠNEGA SVETA NA OBISKU V NAŠI OBČINI

Janez Zemljarič: Neobhoden je izvoz na konvertibilno področje

V začetku aprila je našo občino obiskal predsednik slovenskega izvršnega sveta Janez Zemljarič s sodelavci. Razgovora v prostorih Ilirije-Vedrog so se poleg predstavnikov naših družbenopolitičnih organizacij in skupščine udeležili tudi direktorji številnih delovnih organizacij v občini. Povabljenih je bilo 21.

Nemogoče bi bilo v tako kratkem času predočiti vse težave s katerimi se ukvarjajo naše delovne organizacije in nemogoče bi bilo odgovoriti prav na vsa vprašanja, ki so jih nanizali udeleženci razgovora. Vsa pa so pravzaprav razgrnila težave v gospodarjenju danes.

Razprava se je začela po kratki predstavitvi naše občine. Glavne podatke je nanizal predsednik izvršnega sveta Joško Vučemilo. Težave v svoji delovni organizaciji je najprej opisal predstavnik gostiteljice razgovora Ilirije-Vedrog. Povedal je, da so sicer z devalvacijo in drsečimi tečajji začeli kar dobro poslovati, vendar pa so se hitro dvignile cene reprodukcijskega materiala, kar je spet postavilo nove ovire. Vzrok za upadanje izvoza je predvsem pomanjkanje reprodukcijskega materiala.

O podobnih težavah so govorili tudi predstavniki drugih delovnih organizacij, poleg tega pa so Janezu Zemljariču udeleženci razgovora nanizali še vrsto težav s katerimi se ukvarjajo v trgovini, kmetijstvu, znanstvenih organizacijah in institutih, na kakšne ovire naletijo pri urejanju prostora pozidavi industrijskih con kot tudi pri težnji, da bi se južni del mesta začel bolj in hitreje razvijati (tako kot to predvidevajo tudi dokumenti Ljubljane 2000) praksa pa je za zdaj drugačna.

Izvoz na kliring ni sprejemljiv

Janez Zemljarič je kot odgovor na pravzaprav večino vprašanj dejal, da si morajo delovne organizacije predvsem prizadevati za povečanje izvoza in to na konvertibilno tržišče. Ni sprejemljivo sedanje stanje, da se predvsem hitro povečuje izvoz na klirinško tržišče. Ob tem pa je dejstvo, da mi potrebujemo konvertibilne devize za nakup reprodukcijskih materialov. Tako tiste delovne organizacije, ki sploh ne izvažajo, čeprav bi lahko kot tudi tiste, ki so usmerjene predvsem na kliring, bodo morale začeti delati drugače, saj bo izvoz na konvertibilno pravzaprav edina možnost za »preživetje«. Te delovne organizacije ne bodo mogle pričakovati, da bi dobivale surovine za delo, kupljene za trdne devize, če same ne bodo ničesar prispevale.

Precej besed je Janez Zemljarič posvetil pridelavi hrane, za kar imamo v naši občini res veliko možnosti. Vsak dinar bo treba vložiti v to, da bomo zemljo kar najbolje izkoristili. Ker so odkupne cene živine pri nas in v drugih republikah precej različne, to pa je vzrok za »odhajanje« živine ne samo iz občine v občino, ampak tudi v druge republike, bi morali nekako urediti enotnost ju-

goslovanskega tržišča. Ker pa vsi poskusi do zdaj niso uspeli, verjetno tudi ne bodo tako kmalu. Zato pa morajo (oziroma bi morali) kmetje upoštevati ves trud in ne nazadnje pomoč, da so si uredili kmetije, so preskrbljeni z gnojili in še kaj, in živino prodati tam, kjer so se o tem dogovorili. Ni sprejemljivo, da bi se po vsej družbeni skrbi za razvoj kmetijstva in pridelavo hrane na to »požvižgali« in zaradi boljšega izkupička na to kar »pozabili«.

Vič-Rudnik ne sme biti spalno naselje!

Urejanje prostora je v naši občini poseben problem in ob njem se je ustavil tudi

predsednik republiškega IS. Ker v naši občini stanuje in jo zato tudi pozna, meni, da bi morali zamašiti škrebine, ki jih je precej, saj bi s tem pridobili precej drugih zemljišč. Tudi pri gradnji industrijskih con bi morali težiti za tem, da bi jih zapolnili. Tako kot so poudarili razpravljalci, tudi po njegovem mnenju ne bi bilo prav, da bi bilo pri nas le spalno naselje, delali pa bi občani drugje. Prav tako meni, da je prav, da se potrudimo in skušamo uresničiti sedanje usmeritve, to je razvoj južnega dela Ljubljane, da bi s tem sebi in ostalim Ljubljancem ohranili zdravje okolje.

In še nekaj: premik delovnega časa. O tem vprašanju je Janez Zemljarič povedal,

da vse preveč govorimo in da smo tej stvari posvetili vse preveč pozornosti, v številnih primerih tudi neopravičeni. Ob vsem poudarjanju problemov, ki so nastali v zvezi s tem smo premalo govorili o delu in učinkovitosti tega dela. Prav slednje pa je osnovni razlog za nedavni korak, ki ga pravzaprav niso naredili vsi, ki bi ga morali.

»Nikakor ne moremo sprejeti tega, da bi živeli tako kot živijo v razvitem zahodnem svetu, delali pa bi še naprej po svoje«, je dejal. Res je namreč, da so strokovne analize pokazale, da tako zgodnja jutranja ura, za katero se zavzemajo v delu združenega dela, ne zagotavlja res učinkovitega dela.

Obisk predsednika republiškega IS je pomenil pravzaprav razgrnitev težav v delovnih organizacijah in skupnostih, obenem pa je pred udeležene postavil kup nalog, za katere se morajo zavzemati v prihodnje, da bodo lahko kos sedanjemu in jutrišnjemu gospodarskemu položaju in ne nazadnje tudi težavam. Odgovornost torej, vendar ne samo za vsakega posameznega individualnega poslovnega organa, ampak predvsem odgovornost do vseh delovnih ljudi in občanov Viča.

Izvoz – rdeča nit vseh naših planov

Kaj je rdeča nit vseh naših razvojnih dokumentov, od letnih do srednje in dolgoročnih? Kakšni pozivi so stična točka vseh razprav o gospodarjenju danes in jutri, o uspehu naše stabilizacije? Odgovor je preprost, mnogo preprostejši od nje-gove realizacije: izvoz! Konvertibilni izvoz, izvoz in spet izvoz! Je tudi predsednik izvršnega sveta skupščine SRS Janez Zemljarič ob nedavnem obisku v naši občini nakazal smeri prizadevanj našega gospodarstva.

Seveda pa je gospodarstvenikom že nekaj časa jasno, da pozivi k povečevanju izvoza niso samo parole, da je izvoz ekonomska nuja, ki v zaostrenih gospodarskih razmerah pomeni edino trajno možnost za preživetje. Na eni strani zato, ker si je moč s prisluženimi devizami ob vse skromnejšem

jugoslovanskem trgu zagotoviti najnujnejše reprodukcijske materiale in surovine iz tujine, na drugi strani pa zato, ker neusmiljena konkurenca v tujini dobesedno prisiljuje naše organizacije v povečevanje produktivnosti dela, v hitrejši prenos dosežkov znanstveno-raziskovalnih organizacij v prakso, v dohodkovno povezovanje, izboljševanje kadrovske strukture, v pravo poslovnost. Vsega tega ni moč postoriti čez noč, osvajanje tujih tržišč je mukotrpno, ne vedno uspešen posel, ki pa na dolgi rok vendarle prinaša rezultate. Nič čudnega, da se je lani kar precej naših organizacij odločilo, da so prvič ponudile svoje izdelke in storitve tudi tujini. Čeprav se izvoz s tem nominalno ni kdove kako povečal, pa so ti prvi poskusi vendarle obetavni.

V prvih dveh mesecih letos pa z zunanjetrgovinskimi gibanji kljub vsemu ne moremo biti v celoti zadovoljni. Izvozili smo za 216 milijonov dinarjev blaga (po tečaju 1 dolar = 61,80 dinarjev), od tega na konvertibilno območje le 35 odstotkov, uvozili pa za 260 milijonov dinarjev blaga, od tega s konvertibilnega področja 64 odstotkov. Primerjava s povprečnim mesečnim izvozom leta 1982 je slaba: izvoz je januarja dosegel le 65 odstotkov mesečnega izvoza 1982, povprečni izvoz v prvih dveh mesecih pa že 82 odstotkov povprečnega mesečnega izvoza leta 1982. Januar je bil torej na področju ekonomskih odnosov s tujino izrazito slab, pokritje uvoza z izvozom je bilo samo 76 odstotno, na konvertibilnem področju le 38 odstotno. Že februarja so se razmerja izboljšala, uvoz je bil pokrit z izvozom 88 odstotno, na konvertibilnem trgu pa 51 odstotno.

Lahko pričakujemo, da se bodo ugodnejša zunanjetrgovinska gibanja še nadaljevala. Takoj pa je treba zapisati, da vsega izvoza vendarle ni moč metati v isti koš: še mnogo več truda bo treba vložiti za izvoz na konvertibilno tržišče, kjer je sicer teže uspeti, vendar imamo na zahodnem trgu tudi izrazito neugodno devizno bilanco, ki jo je ob stalnem krčenju potreb možno uravnavati le z večjim izvozom. Seveda izvoza na klirinško območje ne gre podcenjevati, še zlasti zato ne, ker dosegajo nekatere organizacije združenega dela tamkaj celo izredno dobre cene, vendar pa je nemogoče zahtevati le od dela gospodarstva, da se bo odrekalo dohodku in prevzelo celotno breme zagotavljanja konvertibilnih deviz.

Konvertibilni izvoz bomo leta 1983 povečali realno za 18 odstotkov, uvoz bo porasel za 3 odstotke, na konvertibilnem področju pa bomo dosegli 75-odstotno pokritje uvoza z izvozom – to so cilji iz resolucije o izvajanju družbenega plana občine v tem letu. Jih bomo dosegli? Odgovornost za njihovo uresničitev nosijo prav vse organizacije združenega dela z območja občine!

